

Pressmeddelande den 14 december 2016

Bättre kunskap om mikrober ska stärka svensk produktion av premiumost

Stiftelsen Lantbruksforskning finansierar sex nya projekt med animalieinriktning inom öppna utlysningens fokusområde livsmedel. Ett av projekten ska visa hur det går att öka tillgången på högkvalitativ mjölkråvara för produktion av premiumost genom bättre kunskap om mikrober i foder, mjölk och ost. Projektet har som mål att stärka lönsamheten genom hela värdekedjan.

Den svenska mejerisektorn skulle kunna öka sin produktion och export av långlagrad hårdost, en mejeriprodukt med höga mervärden. En ökad satsning på svensk premiumost kräver dock ökande volymer av garanterat högkvalitativ mjölkråvara. I dag kan variation i ostarnas sensoriska kvalitet och mognadstid vara stor.

I projektet kommer forskarna att utveckla ny kunskap om mikrofloras flöde från gård till färdig ost. Forskarna kommer att använda nya tekniker baserade på DNA-sekvensering för att studera hur mikrofloras sammansättning i grovfoder, mjölkråvara och ost påverkas av gårdsnära faktorer i produktion och hantering av ensilage.

En annan del av projektet är att identifiera bakterier med betydelse för den långlagrade ostens lagringstid, smak och textur. I projektet medverkar mjölkföretagare, ostindustrin, rådgivningen och forskare för att utveckla och ekonomiskt utvärdera ett nytt koncept för kvalitetssäkring av grovfoder, mjölkråvara och långlagrad ost med syfte att öka lönsamheten i hela värdekedjan.

Projekt O-16-20-764 "Säkrad mikrobiell kvalitet hos grovfoder och mjölkråvara för lönsam produktion av långlagrad ost" beviljas 2 946 000 kronor. Huvudsökande är Åse Lundh vid SLU.

Bättre mjölk kvalitet med god juverhälsa

Mjölproduktionen kan öka och mjölkens kvalitet som livsmedel kan förbättras om juverhälsoproblem före och vid kalvning kan förebyggas. Projektet ska undersöka hur det bäst görs och även bidra till att öka hållbarheten hos förstakalvarna, bland annat genom att ta fram och sprida praktiska råd om god juverhälsa hos nykalvade kvigor.

Projekt O-16-20-743 "God juverhälsa hos förstakalvare - en väg till god ekonomi i mjölkföretaget" beviljas 3 241 000 kronor. Huvudsökande är Karin Persson Waller vid SVA.

Molekylära tester av parasiter på får

Fårbesättningar med parasitangrepp kan antas ha mer sjuklighet, sämre tillväxt och högre lammdödlighet än besättningar som kontrolleras effektivt. Forskare ska därför utveckla molekylära tester för att upptäcka mag- och tarmparasiter och för att mäta om de är resistent mot avmaskningsmedel. Ett långsiktigt mål med projektet är att förhindra spridning resistent parasiter till större fårbesättningar på ett effektivare sätt än vad som sker idag.

Projekt O-16-20-742 "Molekylära verktyg för detektion av mag- och tarmparasiter och läkemedelsresistens hos får" beviljas 2 039 000 kronor. Huvudsökande är Johan Höglund vid SLU.

Robusta små kycklingar med prebiotika

Genom att ge dagsgamla kycklingar foder med prebiotiska ämnen från svampprotein och makroalger skulle de kunna bli robustare. Projektets mål är att studera möjligheten att via kycklingens första foder stimulera utveckling av såväl mag-/tarmfunktion som immunförsvar. Det skulle i sin tur ge jämnare tillväxt och färre kassationer.

Projekt O-16-20-748 "Optimerad skötsel och näringsförsörjning vid kläckning för en robustare kyckling" beviljas 1 982 000 kronor. Huvudsökande är Helena Wall vid SLU.

Orsaker till spädgrisdiarré ska klarläggas

Spädgrisdiarré har blivit ett vanligt problem i svenska besättningar. Nu ska forskare undersöka kopplingen mellan bakterierna *Clostridium perfringens* typ A och *Clostridium difficile* och sjukdomen. De ska undersöka olika stammar av *Clostridium perfringens* typ A från sjuka och friska grisar och ta reda på om giftämne från *Clostridium difficile* förekommer i träck från friska grisar. Resultatet kommer att kunna ligga till grund för en effektiv diagnostik.

Projekt O-16-20-768 "Utvärdering av Clostridium perfringens typ A och Clostridium difficile koppling till spädgrisdiarré" beviljas 1 711 000 kronor. Huvudsökande är Jenny Larsson vid SLU.

Bättre underlag för underlag för nötkreatur

Tryckfördelning för nötkreaturs klövar på helt golv och spaltgolv med varierande mjukhet och spaltöppningar ska undersökas. Målet är att ta fram rekommendationer för utformning av golv för nötkreatur som bättre möter djurskyddskraven. Ett optimalt förhållande mellan stavbredd och spaltöppningar för mjuka golv kan bidra till friskare och renare djur, mindre arbete och bättre ekonomi.

Projekt O-16-20-781 "Test av belastningsfördelning på underlag med olika mjukhetsgrad och spaltöppningar för nötkreatur" beviljas 2 271 000 kronor. Huvudsökande är Evgenij Telezhenko vid SLU.

För mer information

Kjell Malmlof, forskningschef

0703-45 16 40

kjell.malmlof@lantbruksforskning.se

Jessica Ekström, forskningssekreterare

0767-67 77 27

jessica.ekstrom@lantbruksforskning.se

Fakta

De beviljade animalieprojekten inom fokusområde livsmedel:

Projekt O-16-20-764

"Säkrad mikrobiell kvalitet hos grovfoder och mjölkråvara för lönsam produktion av långlagrad ost"

Åse Lundh, SLU, 2 946 000 kronor

Projekt O-16-20-748

"Optimerad skötsel och näringsförsörjning vid kläckning för en robustare kyckling"

Helena Wall, SLU, 1 982 000 kronor

Projekt O-16-20-742

"Molekylära verktyg för detektion av mag- och tarmparasiter och läkemedelsresistens hos får"

Johan Höglund, SLU, 2 039 000 kronor

Projekt O-16-20-743

"God juverhälsa hos förstakalvare, en väg till god ekonomi i mjölkföretaget"

Karin Persson Waller, SVA, 3 241 000 kronor

Projekt O-16-20-781

"Test av belastningsfördelning på underlag med olika mjukhetsgrad och spaltöppningar för nötkreatur"

Evgenij Telezhenko, SLU, 2 271 000 kronor

Projekt O-16-20-768

"Utvärdering av *Clostridium perfringens* typ A och *Clostridium difficile*s koppling till spädgris diarré"

Jenny Larsson, SLU, 1 711 000 kronor

De beviljade projekten får dela på 14 190 000 kronor. Alla beviljade projekt i den öppna utlysningen får dela på 41 770 000 kronor.